

Katowice, dnia 10.04.2018 r.

dr hab. Prof. AM Jerzy Głowczewski

Akademia Muzyczna im K. Szymanowskiego w Katowicach
ul. Zacisze 3
40-025 Katowice

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia ...2018...04...25...
nrmgr Zdzisława Krowicka

Recenzja

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Krakowie, reprezentowana przez JM Rektora AM w Krakowie – prof. Dr hab. Stanisław Krawczyński.

Dotyczy:

Uchwały nr 102/2012 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 07.11.2012 r. w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego mgr. Marcina Ślusarczyka oraz wyznaczenia promotora zgodnie z Ustawą z dn. 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 15.01.2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich i habilitacyjnych oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, wraz z późniejszymi zmianami, Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie wszczyna z dn. 07.11.2012 r. przewód doktorski mgr. Marcina Ślusarczyka w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie; instrumentalistyka oraz wyznacza na promotora prof. Jana Pilcha. Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 07.11.2012 r. liczba członków Rady uprawnionych do głosowania wynosiła 27 osób, obecne były 22 osoby uprawnionych do głosowania. Oddano 22 głosów ważnych: 22 za wszczęciem przewodu doktorskiego i wyznaczeniem promotora, 0 głosów wstrzymujących się oraz 0 głosów przeciwnych.

Uchwały nr 3/2018 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 10.01.2018 r. w sprawie powołania recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka na podstawie art. 14 ust. 2, pkt 2 oraz art. 20 ust. 5 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2010 r. 96, poz. 620 z późn. zm.), Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie powołała recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka w składzie: prof. dr hab. Andrzej Rzymkowski, Akademia Muzyczna

w Krakowie oraz prof. AM dr hab. Jerzy Głowczewski, Akademia Muzyczna w Katowicach. Lista uprawnionych do głosowania członków Rady wynosiła **28** osób, obecne były **23** osoby uprawnionych do głosowania. Oddano **23** głosów ważnych: **23** za wyznaczeniem recenzentów, **0** głosów wstrzymujących się oraz **0** głosów przeciwnych.

Quorum głosujących w chwili podejmowania wymienionej wyżej uchwały zostało zachowane.

Uchwały nr 4/2018 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 10.01.2018 r. w sprawie powołania komisji doktorskiej w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka na podstawie art. 14 ust. 5 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dn. 14.03.2003 r. (Dz. U. 2016 poz. 882, 1311) oraz par. 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15.01.2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 15, poz. 128), Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie powołuje komisję doktorską w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka w składzie:

dr hab. Paweł Krauzowicz – przewodniczący

prof. Andrzej Godek – członek komisji

dr hab. Janusz Antonik – członek komisji

dr hab. Piotr Lato – członek komisji

Lista uprawnionych do głosowania członków Rady wynosiła **28** osób, obecnych było **23** osób uprawnionych do głosowania. Oddano **23** głosów ważnych: **23** za wyznaczeniem recenzentów, **0** głosów wstrzymujących się oraz **0** głosów przeciwnych.

Quorum głosujących w chwili podejmowania wymienionej wyżej uchwały zostało zachowane.

Została dołączona następująca dokumentacja:

1. Praca doktorska pt. *Charakterystyka twórczości saksofonisty Janusza Muniaka w aspekcie oddziaływania jej na muzyków jazzowych*. W oparciu o wybrane nagrania z płyty CD *Diggin' around in the cellar*.
2. Dokumentacja dorobku artystycznego
3. Uchwała nr 102/2012 z dnia 07.11.2012 r. w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego oraz wyznaczenia promotora.
4. Uchwała nr 3/2018 z dnia 10.01.2018 r. w sprawie powołania recenzentów pracy doktorskiej.
5. Uchwała nr 4/2018 z dnia 10.01.2018 r. w sprawie powołania komisji doktorskiej w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka.
6. Protokół Komisji Skrutacyjnej z dnia 10.01.2018 w sprawie powołania recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Ślusarczyka.
7. Protokół Komisji Skrutacyjnej z dnia 07.11.2012 r. w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego i wyboru na promotora prof. Jana Pilcha.

8. Wyciąg z protokołu posiedzenia Rady Wydziału w dniu 07.11.2012 r. o godz. 18.00 w budynku głównym Akademii Muzycznej ul. Św. Tomasza 43, s. 310.
9. Wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 16.11.2015 r.
10. Lista obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 07.11.2012 r. oraz 10.01.2018 r.

Podstawowe dane o kandydacie

Marcin Ślusarczyk urodził się w Przemyślu, gdzie ukończył Szkołę Muzyczną I stopnia w klasie gitary (1989 r.) i II stopnia w klasie saksofonu (1995 r.). W tym samym roku przenosi się do Warszawy by kontynuować naukę gry na saksofonie, by po roku przenieść się do Akademii Muzycznej w Krakowie, gdzie uzyskuje tytuł magistra w 2000 r. z wynikiem bardzo dobrym. Obecnie kończy Środowiskowe Studia Doktoranckie w systemie stacjonarnym na Akademii Muzycznej w Krakowie.

Równolegle do edukacji gry na saksofonie klasycznym poznaje arkana warsztatu muzyki jazzowej biorąc udział w Międzynarodowych Warsztatach Jazzowych w Puławach i dwukrotnie w Chodzieży 1992 i 1993 r.

Dorobek artystyczny Doktoranta jest znaczący i przedstawia nam artystę ugruntowanego na scenie muzyki jazzowej w Polsce. Wśród gwiazd, z którymi współpracował znajdują się wybitne nazwiska polskiej i światowej sceny muzycznej jak: Jan *Ptaszyn* Wróblewski, Janusz Muniak, Tomasz Szukalski, Piotr Baron, Maciej Sikała, Leszek Żądło, Piotr Wojtasik, Andrzej Przybielski, Jerzy Małek, Tomasz Kudyk, Wojciech Niedziela, Janusz Skowron, Leszek Możdżer, Joachim Mencil, Jarosław Śmietana, Jacek Niedziela, Andrzej Cudzych, Bronisław Suchanek, Zbigniew Wegehaupt, Jan Pilch, Bernard Maseli, Janusz Stefański, Jacek Kochan, Dante Luciani, Martin Shabrel, Tuna Otenel, Garry Witner, Lee Konitz, Dave Liebman, Gary Bartz, Claudius Valk, James Cammack, Willem von Chombraht czy Rusty Jones. Współpraca z zespołami: *Big Band Kalatówki* Zbigniewa Namysłowskiego, *Big Warsaw Band* pod dyr. Stanisława Fijałkowskiego, *Leszek Kulakowski Quintet*, *Wojciech Groborz Quartet*, *Miłość*, *New Bone*, *Janusz Muniak Quartet/Quintet/Sextet*.

Ważniejsze festiwale jazzowe, w których Doktorant brał udział to: Gdynia Summer Jazz Days, Komeda Jazz Festiwal (Słupsk), Międzynarodowy Festiwal Jazzowy Starzy i Młodzi czyli jazz w Krakowie, Tarnogórskie Spotkania Jazzowe, Międzynarodowe Głogowskie Spotkania Jazzowe, Festiwal Trębaczy Jazzowych Miles Davis Memorial Night (Kraków), Hanza Jazz Festiwal (Koszalin), Rodomski Festiwal Jazzowy, Artus Jazz Festiwal (Toruń), Letni Festiwal Jazzowy w Piwnicy pod Baranami (Kraków), Międzynarodowy Festiwal Jazzowy (Policki, Czechy), Upper Silesian Jazznight (Dusseldorf, Niemcy), Jazz Bez...(Przemyśl/Lwów, Ukraina), Polish Jazz Festival (Sztokholm, Szwecja), Bratislavskie Jazzove Dni (Słowacja), Banska Bistrica Jazz Festival (Słowacja), London Jazz Festival (Anglia).

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Marcina Ślusarczyka zatytułowana *Charakterystyka twórczości saksofonisty Janusza Muniaka w aspekcie oddziaływania jej na muzyków jazzowych*. W oparciu o wybrane nagrania z płyty *Diggin' around in the celler*, składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na autorskiej płycie CD pt. „*Diggin' around in the celler*, oraz części opisowej przedstawionej w formie pracy pisemnej, stanowiących łącznie publikację pod wspomnianym tytułem.

Płyta CD, będąca nieodłączną częścią publikacji została zarejestrowana 17 marca 2013 roku w krakowskim **Studio 2002** przez Aleksandra Wilka inżyniera dźwięku. Oprócz Doktoranta na saksofonie altowym w nagraniach udział wzięli: Maksymilian Mucha na kontrabasie i Grzegorz Masłowski na perkusji.

Na płycie znalazło się osiem kompozycji autorstwa bohatera pracy opisowej Janusza Muniaka:

1. *No stamp required*
2. *Annie*
3. *Lobagola*
4. *Before rain*
5. *Przejażdżka walcem*
6. *Chinina*
7. *Nie bądź na mnie zła kiedy wracam z trasy*
8. *Once upon a time*

Pięć spośród ośmiu nagranych kompozycji Doktorant poddał szczegółowej analizie w części opisowej pracy, o czym w późniejszym punkcie tego zagadnienia.

W tym miejscu chciałbym się odnieść do dzieła artystycznego, którego walory muzyczne są niebagatelne. Doktorant zdecydował się uwiecznić kompozycje legendarnego saksofonisty w zminimalizowanym składzie instrumentalnym. Pomysł ten nie jest dziełem przypadku ale osobistych preferencji Marcina Ślusarczyka, na które złożyły się dokonania takich mistrzów gatunku jak: Sonny Rollins, Joe Henderson, Kenny Garrett czy Branford Marsalis. Nie bez wpływu na koncepcję płyty miały liczne koncerty z Januszem Muniakiem bez instrumentu harmonicznego o czy wspomina sam Doktorant.

Jako muzyk wielokrotnie miałem możliwość współpracy z różnymi składami instrumentalnymi w tym także w trio i mam pełną świadomość odpowiedzialności jaką podjął się Doktorant. Z jednej strony brak instrumentu harmonicznego daje dużą swobodę wypowiedzi merytorycznej, z drugiej zaś zobowiązuje solistę do kontrolowania struktury melodycznej i sekwencji akordowej jednocześnie doprowadzając do kulminacji w ramach faktury utworu muzycznego.

Doktorant jak i współtworzący materiał artyści poradzili sobie doskonale w tym trudnym zadaniu. Interakcja tych wspaniałych muzyków jest wprost zadziwiająca co świadczyć może o tym że płyta nie może być efektem przypadkowego spotkania w studio nagrań. Warto przy okazji podkreślić walory instrumentalne lidera jak i solisty tria. Marcin Ślusarczyk posiada

pełny i ciepły dźwięk niekiedy przywodzący na myśl saksofon tenorowy, o nieskazitelnej intonacji i urozmaiconej artykulacji. Sposób, w jaki prowadzi linię melodyczną świadczy o doskonałym warsztacie saksofonowym, każdy niuans rytmiczny melodyczny czy harmoniczny sprawia wrażenie lekkości.

Część opisowa pracy pod wspomnianym tytułem jest całkowicie równoważna z dziełem artystycznym, wzajemnie się uzupełniając i są tak samo istotne.

Autor podzielił pracę na cztery rozdziały poprzedzone introspekcją, a zwieńczone bibliografią i opisem dzieła artystycznego. Bez wątpienia koncepcja, która przyświecała Doktorantowi przy tworzeniu dzieła artystycznego, jak i pracy opisowej, było przedstawienie sylwetki legendarnego saksofonisty, który bez wątpienia przyczynił się do tworzenia powojennej historii jazzu w Polsce, a w konsekwencji w Europie. Mowa oczywiście o Januszu Muniaku, z którym autor dysertacji był mocno związany na polu działalności artystycznej, jak i pozamuzycznej.

Rozdział pierwszy przybliża nam postać wielkiego artysty, jak i nietuzinkowego człowieka obdarzonego wielkim sercem jak i charyzmą, inspirującego młode pokolenia muzyków jazzowych. Mimo osobistej znajomości Janusza Muniaka, dopiero w pracy Doktoranta mogłem uzupełnić swoją wiedzę na temat początków działalności, kariery i ogromnej dyskografii bohatera dysertacji.

W rozdziale drugim pt. *Jazz Club - nieformalna szkoła jazzu* autor przedstawia nam początki oraz działalność klubu jazzowego stworzonego i sygnowanego własnym nazwiskiem, skupiającego wielu młodych, jak również uznanych i ukształtowanych już muzyków jazzowych w Polsce. O rosnącej randze klubu świadczyć może obecność muzyków o światowej renomie jak: Winton Marsalis, Eddie Henderson, Branford Marsalis czy Joe Lovano. Główną ideą działalności klubu była integracja pokoleniowego środowiska jazzowego, wymiana poglądów oraz doświadczeń wynikających ze specyficznego idiomu charakteryzującego muzykę jazzową jak: rytm, frazowanie, artykulacja czy brzmienie.

Nad wszystkim czuwał Janusz Muniak, który był mentorem, a zarazem autorytetem dla młodych muzyków udzielając im rad, wyjaśniając zawile zagadnienia interpretacyjne używając niekiedy (co charakterystyczne dla mistrza) metafor. Warto w tym miejscu przytoczyć jeden z cytatów zamieszczonych w pracy Doktoranta ukazujący niepowtarzalny sposób myślenia wielkiego artysty: *Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące własnego brzmienia, najpierw próbuj odnaleźć przyczynę problemu w swojej świadomości, a dopiero potem w niedoskonałościach instrumentu*. Janusz Muniak często podkreślał potrzebę właściwego doboru repertuaru składającego się w głównej mierze ze standardów jazzowych jako podstawę kształtowania własnego języka muzycznego.

Najważniejszym jednak rozdziałem pracy opisowej jest rozdział trzeci, w którym autor dysertacji bezpośrednio nawiązuje do dzieła artystycznego poddając jego elementy głębokiej analizie. Główny temat poprzedzony jest podrozdziałem *Systematyka analizy*.

Autor przedstawia nam elementy zapisu muzyki jazzowej, które pełnią nierozzerwalną więź z notacją, jak i wykonawstwem w warstwie melodyczno – harmoniczej. Znajdziemy tutaj wyjaśnienie zapisu akordów wywodzących się z tradycji anglosaskiej oraz zasady ich konstrukcji. Elementem dopełniającym budowę akordów są skale w myśl zasady: nie ma takiej skali, z której nie stworzymy akordu i akordu, z którego nie stworzymy skali. Autor wypunktował skale modalne (kościelne), skalę molową melodyczną wraz z jej modułami, skale bebopowe, symetryczne oraz pentatoniki z przewrotami, stosując terminologię nazewnictwa skal wykorzystując stosowaną obligatoryjnie we współczesnym świecie.

Podrozdział ten posiada cenną bazą danych dla młodych adeptów sztuki jazzowej, chcących usystematyzować swoją wiedzę w dziedzinie improwizacji.

Autor uszeregował zawarty materiał w sposób przejrzysty i zrozumiały, chociaż piszący te słowa znalazł małą nieścisłość być może spowodowaną niedopatrzaniem na poziomie redakcyjnym. Dotyczy to stopnia piątego (V) skali molowej melodycznej (strona 46, trzeci system od dołu strony), jest: C miksolidyjska z sekundą małą (b2), a tymczasem występuje tam sekunda wielka, natomiast alteracji podlega seksta, która powinna być wypunktowana zamiast sekundy. Zabrakło również obniżenia siódmego stopnia skali, który jest częścią składową omawianej skali i w konsekwencji tworzy akord dominantowy.

W podrozdziale drugim autor poddaje szczegółowej analizie melodyczno – harmoniczej kompozycje Janusza Muniaka pt. *No stomp required, Nie bądź na mnie zła kiedy wracam z trasy, Chinina, Przejazdźka walcem i Lobagola*.

Doktorant wykazał się wręcz imponującą erudycją muzyczną odczytując zamysł kompozytorski poszczególnych utworów, udowadniając tezę zawartą w temacie pracy. Każdy zwrot melodyczny czy harmoniczny znajduje swoje wyjaśnienie i uzasadnienie w postaci konkretnych przykładów. Dominującym jednak dopełnieniem autorskiej interpretacji zamieszczonych i poddanych analizie kompozycji Janusza Muniaka są zapisane solówki autora dysertacji. Zdaniem piszącego te słowa zabrakło analizy wybranych transkrypcji Doktoranta, które dobitnie świadczą o jego wielkiej dojrzałości muzycznej i o wysokich walorach merytorycznych zawartych w sferze linii melodycznej i harmoniczej. Po przeanalizowaniu poszczególnych solówek w konfrontacji z zarejestrowanym materiałem widać ogromną wiedzę Marcina Ślusarczyka, który jawi nam się jako wspaniały erudyta swojego instrumentu, jak i wspaniały improwizator kontrolujący każdy aspekt narracji muzycznej. Doktorant w sposób nowatorski wykorzystuje materiał opisany w podrozdziale *Systematyka analizy* opisując każdy akord czy progresję harmoniczną w sposób logiczny, przemyślany i konsekwentny stylistycznie, nie dopuszczając dźwięków przypadkowych.

Konkluzja

Praca doktorska mgr. Marcina Ślusarczyka to niezwykle wartościowa publikacja, po pierwsze przybliża nam sylwetkę wielkiego artysty jakim bez wątpienia był Janusz Muniak a po drugie przedstawia Doktoranta jako muzyka o wielkiej wrażliwości muzycznej, świadomego improwizatora o ogromnej wiedzy oraz artystę podejmującego zagadnienia, które są autorskimi i prekursorskimi badaniami nad stworzeniem własnego języka muzycznego.

Biorąc pod uwagę dwuskładnikową publikację Pana Marcina Ślusarczyka pt. *Charakterystyka twórczości saksofonisty Janusza Muniaka w aspekcie oddziaływania jej na muzyków jazzowych, W oparciu o wybrane nagrania z płyty Diggin' around in the cellar*, uważam iż spełnia ona wymagania art. 11 i 14 ustawy z dnia 14.03.2003 r.

Pracę doktorską Pana mgr Marcina Ślusarczyka oceniam bardzo wysoko i przyjmuję z wielką satysfakcją i bez zastrzeżeń.

Dr hab. Prof. AM Jerzy Głowczewski

